

NOORDZEE 2030

Noordzee2030.

Een ontwikkelproces van overheden, Noordzeegebruikers, kennisinstituten en maatschappelijke partners. Het doel is om te komen tot een strategie voor de Noordzee tot 2030 met een uitvoeringsprogramma.

Vier urgenties

Het uiteindelijke product van Noordzee2030 is nieuw beleid. Deze update van het huidige beleid moet tijdig gereed zijn om in 2019 te kunnen worden vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Voor alle betrokken partijen is Noordzee2030 hoogst actueel. Onderstaande vier urgenties zijn leidend.

Duurzame ontwikkeling

In de mondiale Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties is voor 2030 een specifieke ambitie opgenomen voor duurzaam gebruik en bescherming van onze oceanen en zeeën (SDG14 "Life below water"). De concrete vraag is hoe Nederland hieraan zal bijdragen.

Energieopgave

Het internationale klimaatakkoord vraagt om een snelle transitie naar duurzame energie. De energieopgave waar Nederland voor staat, is enorm. In 2018 moet duidelijk zijn hoeveel meer ruimte

op de Noordzee nodig is dan tot nu toe is voorzien, en hoe deze wordt gerealiseerd.

Voedselvoorziening

De betekenis van de Noordzee voor de voedselvoorziening staat aan het begin van een ingrijpende transitie. Voor de traditionele visserij is geleidelijk steeds minder ruimte beschikbaar. Nieuwe vormen van visserij en voedselproductie zoals initiatieven voor teelt van wieren en schelpdieren dienen zich aan. Dit heeft consequenties voor de ruimtelijke planning.

Natuurherstel

De Noordzee natuur is de drager van alle activiteit op de Noordzee en het komt er nu op aan deze natuur veilig te stellen voor de toekomst. Voor de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM) moet Nederland in 2018 aangescherpte kaders gereed hebben voor de draagkracht, het herstel en het duurzaam gebruik van het mariene ecosysteem.

Speelveld

Het gebruik is sterk in ontwikkeling onder invloed van veranderende maatschappelijke wensen en vraagstukken. Technologische innovaties scheppen tegelijkertijd nieuwe kansen en mogelijkheden.

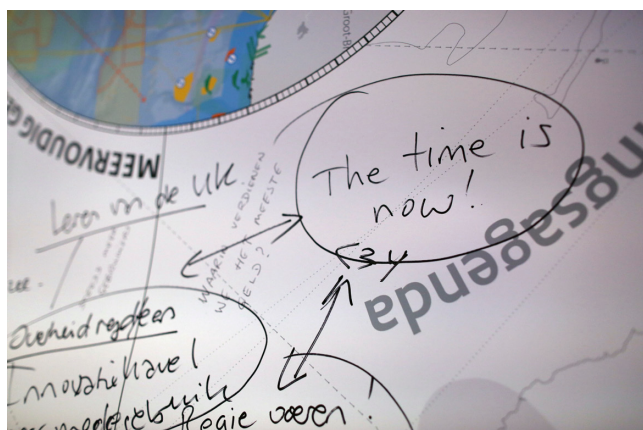
De ruimte en vrijheid voor het maken van Noordzeebeleid tot 2030 worden bepaald door de (inter)nationale kaders en de wensen en belangen van álle gebruikers van de zee. Dit alles moet passen binnen de randvoorwaarde dat natuurherstel mogelijk is en de druk op de Noordzee de draagkracht van het ecosysteem niet te boven gaat. De toekomstperspectieven voor de lange termijn zijn in 2014 neergezet in de Gebiedsagenda Noordzee 2050.

Producten en hun tijdpad

In het najaar van 2018 levert Noordzee2030 de Strategische agenda met als inhoud:

- beleidsdoelen en keuzes tot 2030 en (transitie-)paden daarnaartoe;
- uitvoeringsprogramma:
 - projecten;
 - pilots;
 - kennisprogrammering met financiële paragraaf ("projectenboek")

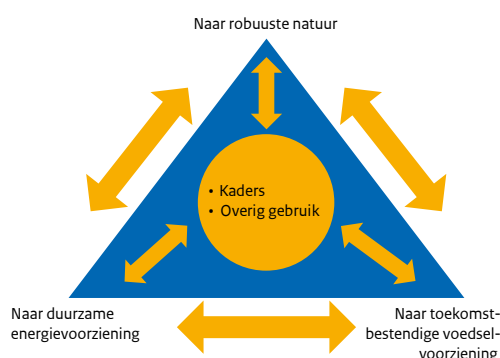
In 2019 is de Omgevingsvisie Noordzee gereed, als onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Dit is geen in beton gegoten visie, maar een goed onderbouwde *roadmap*, voorzien concrete keuzes voor de korte termijn en van informatie over hoe te komen tot de te maken latere keuzes tot 2030. Op basis van de voorgaande stappen wordt parallel het Uitvoeringsprogramma 2020-2030 opgesteld.

Aanpak

Tijdens de stakeholderbijeenkomsten op 15-11-2016 en 12-5-2017 is het inzicht ontstaan dat ontwikkelingen op de Noordzee tot 2030 sterk worden bepaald door drie strategische opgaven:

- naar een duurzame energievoorziening;
- naar een robuust natuurherstel;
- naar toekomstbestendige voedselvoorziening.

Deze opgaven zijn alleen in samenhang en in afstemming met de overige gebruiksfuncties van de Noordzee tot een goed einde te brengen. Daarom ook is het van groot belang dat in de afgelopen jaren een publiek-private beweging is ontstaan die zich uit in samenwerkingsverbanden, initiatieven en pilots op de Noordzee en in de kustgebieden. De positieve wil tot samenwerken is een stimulans geweest voor het vergaren van kennis, het kennen en uitwisselen van elkaars situaties en belangen en het ontwikkelen van een gemeenschappelijke 'taal'.

De maatschappelijke initiatieven en daarbij opgedane ervaringen en kennis krijgen een belangrijke rol in het ontwikkelproces. Om het open karakter van het werkproces te benadrukken zijn de werkgroepen, die voor de dominante opgaven als aanjager fungeren, 'tafels' genoemd.

Drie stappen

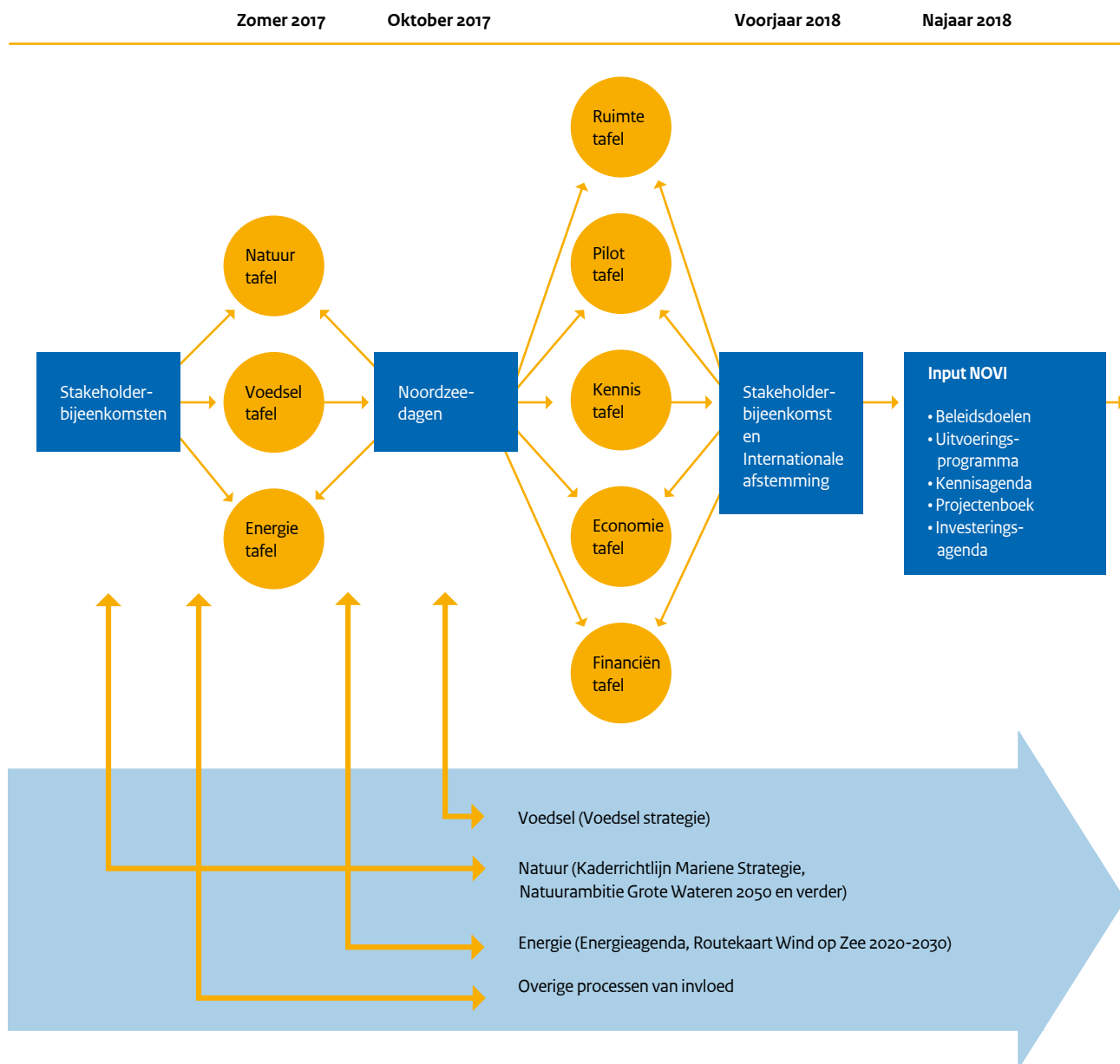
1. Per hoek van de driehoek *energie-natuur-voedsel* gaat een aparte 'tafel' aan de slag om de wezenlijke belangen, eisen en kansen van de drie dominante opgaven met elkaar en met de andere opgaven te confronteren. Dit leidt tot het inzicht waar integrale afwegingen nodig zijn (zie de oranje pijlen in de figuur), wat inhoudelijk aan de orde is, en wat bovenop de al beschikbare kennis nog nodig is om afwegingen te kunnen maken. De tafel 'Energievoorziening' valt voor een groot deel samen met het al lopende project *Vervolgroutekaart Windenergie op Zee 2020-2030 (WoZ)*. De tafel 'Natuur' integreert het al verrichte werk voor de *Kaderrichtlijn Mariene Strategie*.
2. De resultaten van de drie 'hoektafels' worden ter toetsing voorgelegd tijdens de Noordzeedagen op 5 en 6 oktober 2017. Daarna pakken vijf 'thematatafels' de draad op vanuit de aspecten *ruimte, kennis, pilots, financiering en economie*. De tafel 'Ruimte' voegt de ruimtelijke afwegingen samen tot een beleidskaart en maakt (mogelijke) vormen van samenwerking aan een duurzame ontwikkeling van de Noordzee zichtbaar. De tafel 'Kennis' stelt de Kennisagenda op. De tafel 'Pilots' maakt het Projectenboek. De tafel 'Financiering' doet aanbevelingen voor de Investeringsagenda voor de investeringen die bij het Uitvoeringsprogramma horen. De tafel 'Economie' legt de link met transitie rondom bijvoorbeeld *blauwe groei*.
- In het voorjaar van 2018 leggen de tafels hun resultaten ter toetsing en aanvulling voor aan breed samengestelde groepen stakeholders. Daarna voegen de trekkers van de tafels de resultaten samen tot de **Strategische agenda**. Samen met de strategische agenda wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld en jaarlijks bijgesteld volgens de principes van het MIRT.
3. Na instemming door de Tweede Kamer worden de resultaten verwerkt tot de **Omgevingsvisie Noordzee** ten behoeve van de NOVI (najaar 2019).

De organisatie

Een 'tafel' bestaat uit vertegenwoordigers van de 'gouden vierhoek' met kennis van het onderwerp. Tijdens eerdere dialoogsessies hebben kandidaten zich hiervoor aangemeld. De deelnemers aan een 'tafel' betrekken – waar nodig – hun achterbannen om zo compleet mogelijk kennis en informatie te kunnen inbrengen. De 'tafels' bepalen zelf de wijze waarop dit gebeurt. Iedere Tafel heeft een trekker ter ondersteuning. De projecttrekkers zijn medewerkers van de ministeries van IenM en EZ. Zij zijn verantwoordelijk voor de aansturing, de voortgang, de samenhang, de integraliteit en de kwaliteit van de resultaten.

Een **high levelgroep** bestaande uit onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van stakeholders op bestuurlijk niveau. Deze groep denkt mee over inhoud en proces en maakt inschattingen over het (bestuurlijk) draagvlak voor uitkomsten van het project. Ook kan deze groep op verzoek de haalbaarheid van voorstellen toetsen. De samenstelling kan wisselen, afhankelijk van de vraag die voorligt en van het moment in het proces. Tafels kunnen ook bijeenkomsten organiseren voor de high levelgroep wanneer zij hun producten op dit niveau willen toetsen.

Proces Noordzee2030

Colofon

Dit is een uitgave van
Interdepartementaal Directeurenoverleg Noordzee (IDON)

Het Interdepartementaal Directeurenoverleg Noordzee (IDON) is een samenwerkingsverband tussen de onderstaande ministeries en diensten.

Betrokken ministeries en diensten

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van Defensie
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Ministerie van Financiën
Kustwacht